

Interview Dirk Van der Maelen: “Wie fraudeert, is niet slimmer dan de fiscus maar bedriegt zijn buurman”

Nieuws maandag 7 juni 2010

Dirk Van der Maelen werd door De Morgen uitgeroepen tot het beste parlamentslid van de voorbije legislatuur. Hij legde minister Reynders bijna wekelijks op de rooster over de vele wantoestanden op Financiën. Met zijn oppositiewerk verbrijzelde Van der Maelen de perceptie van Reynders als intelligente topminister.

Hoe groot is de malaise bij de FOD Financiën?

Dirk Van der Maelen: **I**Het gaat niet goed bij Financiën en dat is een understatement. Op vlak van organisatie, informatisering, personeelsbeleid, opleiding en vorming is de situatie rampzalig. Onder leiding van Didier Reynders is de FOD Financiën – ooit een modeldepartement – volledig in verval geraakt. Het gevolg is dat fraude in ons land welig tiert. Internationaal onderzoek wijst uit dat het fraudeniveau in de ons omringende landen een derde lager ligt dan bij ons. En het zijn de eerlijke belastingbetalers die opdraaien voor de belastingen die fraudeurs ontduike**n**.

Ligt de hoge belastingdruk niet aan de basis van dat hoge fraudeniveau?

Dirk Van der Maelen: **I**In Frankrijk is de belastingdruk even hoog als in België. De ondergrondse economie (het zwart circuit, nvdr) is er goed voor 12 procent van het nationaal inkomen. Bij ons is dat 18 procent. Ook de Scandinavische landen hebben een sterk uitgebouwde welvaartstaat en toch een relatief kleine ondergrondse economie.**I**

Waarom is er zoveel fraude in België?

Dirk Van der Maelen: **I**De pakkans ligt erg laag aangezien minder dan 10 procent van de 30.000 ambtenaren bij Financiën effectief bezig is met controles. De kans op een controle is dan ook minimaal. Een vennootschap wordt gemiddeld één keer om de 20 jaar grondig gecontroleerd. Er zijn meer vennootschappen die gewoonweg geen aangifte indienen, dan er vennootschappen zijn die grondig gecontroleerd worden. Een zelfstandige wordt gemiddeld één keer in zijn hele leven grondig gecontroleerd. Bovendien zijn de controles ook zeer inefficiënt: ze kosten bijna evenveel als ze opbrengen. In Duitsland bedraagt de opbrengst 2,5 keer de kosten!**I**

De schuld van Didier Reynders?

Dirk Van der Maelen: **I**Hij draagt een verpletterende verantwoordelijkheid. Jarenlang liet Reynders zijn departement aan zijn lot over, zonder zich ooit op enige visie en bekommernis over de FOD Financiën te laten betrappen. Als het de minister totaal niet interesseert of zijn administratie efficiënt werkt of niet, waarom zou de top van de administratie het zich dan aantrekken? Zij hebben zich intussen beziggehouden met hun onderlinge oorlogjes. Dat er nog wordt gecontroleerd, is te danken aan de inzet van de ambtenaren bij de buitendiensten. Gezien de chaos in Brussel is dat een klein mirakel. Ik hoop heel erg dat in de volgende regering iemand anders minister van Financiën wordt. Die man of vrouw wacht een bijzonder zware taak om Financiën weer op de rails te krijgen.**I**

Wat moet er volgens jou gebeuren?

Dirk Van der Maelen: **I**Meer ambtenaren moeten worden ingezet voor controles en ook de omkadering moet beter. Met de informatisering ten dienste van de controleurs is het armoedig gesteld. Het enig dossier, waarbij alle inlichtingen die in het bezit zijn van de fiscus over een bepaalde belastingplichtige digitaal worden samengebracht, is zelfs nog niet embryonaal aanwezig bij de controlediensten. Ook van de koppeling van de beschikbare databanken is nog niets in huis gekomen. Die koppeling is nochtans cruciaal om op basis van risicoanalyse gericht

te kunnen controleren waar de kans op fraude het grootst is. Verder moet ook de gebrekkige internationale samenwerking worden aangepakt. De inlichtingen die we van andere landen krijgen, worden volgens een recent rapport van het Rekenhof niet eens gebruikt voor controles. De volgende minister van Financiën moet hiervan prioritair werk maken.■

Je pleit ook voor de versoepeling van het bankgeheim.

Dirk Van der Maelen: ■Het fiscaal bankgeheim schermt de controleurs af van de financiële gegevens van hen die ze moeten controleren. Dat belet een doeltreffende bestrijding van de grote fiscale fraude. Wij pleiten er niet voor dat de financiële gegevens van iedereen publiek worden gemaakt, maar wel dat de fiscus de mogelijkheid heeft financiële gegevens op te vragen indien ze over aanwijzingen beschikt dat inkomsten niet of niet correct werden aangegeven. In de rest van de wereld is dit normaal, in ons land een taboe. Mijn wetsvoorstel om het bankgeheim te versoepelen heeft een positief advies van de privacycommissie gekregen. De privacy wordt dus echt wel gerespecteerd.■

Je wil niet alleen de fiscus hervormen en de strijd tegen de fraude opvoeren, sp.a heeft ook een plan uitgedokterd om de fiscaliteit te hervormen.

Dirk Van der Maelen: ■De manier waarop fiscale bijdragen vandaag worden geïnd, staat haaks op onze waarden 'eerlijkheid' en 'zekerheid'. Werkende mensen betalen te veel, grote vermogens te weinig. Die scheeftrekking willen we wegwerken. Voor sp.a is een euro die wordt verdiend door te beleggen niet anders dan een euro die wordt verdiend door te werken. Aan wie een inkomen genereert zonder te werken vragen we niet meer dan een eerlijke bijdrage aan de gemeenschap. En die extra inkomsten willen we gebruiken om de belastingen op arbeid te verlagen. Met ons plan zijn vier op vijf mensen beter af; de rijkste twintig procent zal een extra inspanning moeten leveren.■

Wat met de ondernemingsfiscaliteit?

Dirk Van der Maelen: ■Ook daar stellen we vast dat de bijdragen niet eerlijk zijn verdeeld. Kmo's betalen relatief meer - zowat het dubbele - dan grote ondernemingen. De allergrootste ondernemingen betalen nagenoeg geen belastingen. Wij willen dit onevenwicht herstellen door ontwijking bij de grote ondernemingen aan te pakken en hen een eerlijke bijdrage te vragen, waarmee we echte ondernemers op het niveau van de kmo's kunnen ondersteunen. Het zijn immers de kmo's die jobs creëren en innoveren. Eenmansvennootschappen die alleen zijn opgericht om minder fiscale en sociale bijdragen te betalen - de zogenaamde managementvennootschappen - hoeven echter niet op onze steun te rekenen, integendeel. In ons plan zijn verschillende maatregelen opgenomen om het gebruik van deze valse vennootschappen aan banden te leggen.■